

Sota la iniciativa dels obrers més vells de l'establiment metal·lúrgic "Stalin", de Leningrad, s'ha celebrat una gran assemblea a la qual han concorregut els delegats dels quatre departaments de la fàbrica, que han discutit la manera d'ajudar eficaçment les dones i els infants espanyols els marits i pares dels quals lluiten heroicament contra el feix. En aquesta assemblea s'acordà, en mig del més fervorós entusiasme, donar un salari de guerra a la República espanyola. Vegeu, a la foto, un moment de l'acte (Univ.)

La presa d'Estrecho Quinto i Monte Aragón, vista des del camp rebel

Barbastro, 3. — 4'45 tarda. — (Del nostre corresponsal especial al front, J. Aymami-Serra.)
Ja s'ha dit que els presoners d'Estrecho Quinto i Monte Aragón van essent evacuats de les posicions a les quals s'ells van conduir en els primers moments.
Se'ls trasllada a Barbastro on són tractats amb tota la consideració que mereix un presoner de guerra. Aquests presoners, que estan a la caserna general de Barbastro, no estan sotmesos a un règim d'incomunicació però s'ha advertit que no han d'esser molestats a preguntes que solament han d'interessar al comandament de guerra. Després d'aquests esforços hem pogut entrevistar-nos amb aquests presoners, amb la finalitat de poder tenir una informació de la situació dels facciosos en els últims dies de setge a Estrecho Quinto i Monte Aragón, i també com van preparar la fugida cap a Osca.

LA OFICIALITAT QUE COMANDA LA LES FORCES
Ens trobem rodejats d'uns quaranta soldats d'Estrecho Quinto. El seu aspecte ha millorat notòriament en els tres dies que estan amb nosaltres. Han menjat i dormit bé, se'ls ha equipat amb roba nova, han afe-

Al front del sud prossegueix l'avanç de les forces lleials

Madrid, 3. — Comunicat facilitat pel Gabinet d'informació del ministeri de la Guerra, a les nou del matí:
Front Nord i Nord-oest. — Lleuger canvi de la nostra artilleria, al sud de la província de Biscaia, sobre les posicions enemigues. L'avanç ha realitzat diversos vols sobre elles, amb bons resultats.
Front d'Aragó. — Als sectors de Barbastro, Casp i Alcanic, tranquil·litat.
La situació al sector de Sigüenza, després dels atacs facciosos d'aquests tres últims dies, ha resultat favorable per a les nostres tropes, que han comptat amb l'auxili eficaç de l'aviació i ha fet que l'enemic es retirés abandonant més de quaranta morts i tres metralladores.
Front del Sud. — Les nostres forces han atacat en el sector de Castuera i Granja de Torre Hermosa, que han ocupat.
Al sector de Cerro Muriano, després d'un atac enemic, les nostres milícies han contra atacat. Han fet sis presoners i han causat als rebels forces baixes. Van recollir al camp trenta-vuit cadàvers facciosos.
Al sector d'Alcalá la Real l'aviació enemiga ha bombardejat les nostres posicions sense cap resultat.
Front del Centre. — En tots els sectors d'aquest front, tranquil·litat. Sols a la zona d'Ollas els nostres milicians han atacat un lloc avançat enemic i han mort deu moros i n'han capturat altres vuit, així com dues metralladores i vint fusells.
En els altres fronts, res de nou.

Al sector de Montorio, els rebels sotjats en una gran derrota i deixats en 250 cadàvers sobre el camp de batalla

Madrid, 3. — Part radiat a les 3'30 de la tarda pel Gabinet d'informació del Ministeri de la Guerra.
Front Nord i Nord-oest. — No ha variat la situació de les nostres forces en el curs del matí d'avui; s'ha asseynat lleuger títol de les nostres posicions al sud de Biscaia.
Front d'Aragó. — Tranquil·litat al sector de Casp. L'enemic està forçadament desmoralitzat a conseqüència del dur càstig que li ha estat infligit durant aquests dies.
L'artilleria lleial bombardeja intensament les posicions enemigues de Fuentes de Ebro i la nostra artilleria dissol fàcilment algunes concentracions rebels.
Les avançades de les columnes lleials que operen al sector de Barbastro-Osca han avançat, bo i ocupant posicions de gran valor militar.
Front del Sud. — Al sector de Montorio les nostres milícies han pres a l'assalt una casa defensada per Reguats i guardia civil, amb les naturals baixes per part de l'enemic.
Es coneixen detalls de la gran derrota soferta ahir pels facciosos a Albacac.
Oficialment es comuniquen dues-centes cinquanta baixes de rebels i la captura d'abundant material de guerra.
Front del Centre. — A la Serra, res de nou.
Lleuger títol al sector de Navalperal.

Res de nou Comunicats oficials

SECTOR CASP: El dia d'avui ha estat per a tot el sector sud de relativa calma, ja que l'enemic es mostra inactiu.
La desmoralització de l'enemic es cada dia més gran, ja que les nostres milícies estan atacant continuament, fent-los moltes baixes, sense que aquests atacs siguin rebutjats; continuen els treballs de fortificació.
Sense altra novetat a tot el sector.
SECTOR BUJARALÓ: La nostra artilleria continua el bombardeig de les posicions de Fuentes de Ebro.
L'aviació continua els seus vols de reconeixement amb gran eficàcia, ja que quan l'enemic intenta algun moviment o concentració de forces, és dissolt pels nostres valents avions.
A tot el front, sense novetat.
SECTOR OSCA: Continua la col·locació de les nostres forces a les posicions ultimament conquerides, les quals, ensems, es van fortificant, estrenyent cada vegada més l'encerclament d'Osca.
La nostra artilleria castiga durament l'enemic amb intens canoneig. L'aviació protegeix totes les nostres avançades i bombardeja intensament els petits nuclis que intenten oposar-s'hi.
Sense altra novetat a aquest front.

La Federació de Barcelona-Ciutat de l'Esquerra Republicana de Catalunya, assabentada els familiars, amics i simpatitzants dels milicians de la Columna Macià - Companys, que fins a demà, diumenge, a les dotze del migdia, rebrà encàrrecs per a l'autocar que sortirà la matina del proper diumenge al front d'Aragó.
Les Oficines de recepció i informació estan instal·lades a la Rambla de Catalunya, 24, pral.

LA VENDA AMBULANT

La necessitat de normalitzar la vida ciutadana en tots els seus aspectes ja indispensable resoldre un dels problemes, el de la venda ambulants, que amb l'increment pres en aquest darrer temps

dóna a les principals vies de la nostra ciutat un aspecte d'anormalitat que és indispensable corregir. Per això l'Ajuntament, comptant amb l'assistència de totes les organitzacions polítiques i sindicals, està decidit a deixar-lo resolt, de manera justa i efectiva. Caldrà, per tant, que les botigues que tinguin parades al carrer les retirin, i així mateix normalitzar i regular la veritable venda ambulants en forma que no perjudiqui el comerç. A aquest efecte s'aniran prenent les mesures que calguin perquè la nostra ciutat presenti en els seus carrers l'indispensable aspecte de normalitat.

PRESONERS

Després de les brillants operacions de Monte Aragón i Estrecho Quinto, comencen d'arribar presoners a Siétamo. Vegeu aquí, barrejats amb els nostres milicians. La tropa presonera vol lluitar amb els nostres... (Centelles)

Mentre espera l'establiment de la pau al món...

Anglaterra expressa la necessitat de rearmar-se

Londres, 3. — En acabar les seves deliberacions la Conferència del Partit Conservador a Morgate s'ha enviat un missatge a Baldwin declarant que el partit continuaria ajudant-lo.
El senyor Neville Chamberlain ha pronunciat un discurs de clausura en nom del Govern, bo i recondint nomenatge al senyor Baldwin.
Ha erigit l'atenció de l'Assemblea sobre les resolucions de la Conferència, que subratllen la gravetat de la situació internacional i la necessitat d'un rearmament britànic.
Chamberlain ha afirmat que si un dia el Govern oblidés seguretat que la pau del món ha estat establerta d'una manera permanent i que pot ésser mantinguda gràcies a una acció col·lectiva i gràcies a una força política internacional aquest dia però solament aquest dia, no ens inquietarem més de la defensa del país.
El ministr. continuà dient que ningú no ha de suposar que el programa britànic de rearmament impliqui l'abandonament de la Societat de Nacions o de la idea de seguretat col·lectiva.
Acabà atribuint el ressorgiment comercial i industrial d'Anglaterra al retorn de la confiança.
EL PARTIT LABORISTA POSA RESERVES AL REARMAMENT D'ANGlaterra, PERO...
Londres, 3. — El Comitè Executiu nacional del Partit Laborista ha votat una resolució extraordinària declarant:
«Degut a l'actitud amenaçadora de les dictadures que augmenten lurs armaments a límits mai assolits per altres nacions, menys-

EL GOVERN DE LA REPUBLICA ESPANYOLA ACUSA

Alemanya, Itàlia i Portugal han ajudat amb material de guerra la facció que s'ha alçat en armes contra un Govern legítim

Heus ací els paràgrafs més essencials de l'interessant memorandum presentat pel ministre d'Estat espanyol, Alvarez del Vayo, a la Societat de Nacions:

CANVI DE NOTES FRANCO-ESPANYOLES

El primer document d'aquest dossier, és la carta dirigida al M. Yvon Delbos per part de l'ambaixador a París senyor Alvaro de Albornoz com a conseqüència del comunicat del Consell de ministres francès, i que feia referència a l'embarcament sobre les exportacions d'armes destinades a Espanya. L'ambaixador espanyol amb data del 10 d'agost, hi fa unes reserves de les quals m'havia assabentat, en aquesta mateixa data, el president del Consell espanyol, Josep Giralt.

A aquest document espanyol M. Yvon Delbos respon el 20 d'agost. Diu així en la seva part principal: «El govern francès dona al feliç resultat de les negociacions començades (amb miras a un acord de no intervenció) una gran importància i, és per això que s'ha vist obligat a prendre, pel que fa referència a les exportacions destinades a Espanya, la decisió que ha donat lloc a les observacions de V. E. L'ha adoptada amb la convenció que aquesta decisió constituïa una condició prèvia indispensable per l'èxit de les seves gestions. Algunes reserves que fan referència a les consideracions exposades per V. E. com a conseqüència de la posició del govern francès, aquest està perfectament d'acord per a reconèixer que el valor d'una declaració de no intervenció depèn essencialment que sigui posada en vigor com més aviat possible, i de l'eficàcia de les garanties previstes per a la seva estricta aplicació.»

Com podeu veure l'embarcament francès és la condició de l'èxit de la negociació, però el valor de la no intervenció depèn que sigui o no posat en vigor ràpidament.

Un mes més tard, el 15 de setembre — el que precedeix l'ou escrit el 20 d'agost — Alvarez del Vayo prova en tres notes adreçades a Alemanya, a Itàlia i a Portugal, que la no intervenció ha estat continuament violada per aquestes potències.

LA INTERVENCIÓ ALEMANYA.

A l'Alemanya, el ministre espanyol li recorda el cas del trimotor «Junkers - 52» que feu un aterratge forçat el dia 9 d'agost a l'aeròdrom d'Azua-

ga. El dia 10 d'agost un altre avió «Junkers» s'apropà a l'aeròdrom de Los Alcazares per tal de demanar per ràdio al aquest aeròdrom pertanyia als governamentals. Se li contestà afirmativament i l'avió marxà via Sevilla. En els dies que seguien i a tots els fronts on es trobaven les forces governamentals aparegueren esquadres de trimotors «Junkers»: «La primera vegada que fou bombardejat l'aeròdrom de Getafe, es veleren a ple dia volar sobre Madrid cinc trimotors «Junkers» que s'entrenaven per al bombardeig de la capital espanyola.»

Els rebels comptaven en començar la sublevació amb 15 aparells «Breguet» 11 i 19 que eren assignats per les forces aèries d'Àfrica. Com a conseqüència de la sublevació de Sevilla, tres trimotors de l'esquadra del Sahara i un «Douglas» «L. A. B. E.» caigueren a poder dels rebels. La resta del material de Sevilla, així com la dels aeròdroms de Logronyo i León era exclusivament constituïda pels «Breguet» 19 i una esquadra de «Nieuport 52». Avui els avions que ataquen les forces governamentals no són pas els aparells amb els quals l'aviació rebel comptava en començar la sublevació, sinó altres molt més potents i molt més nombrosos.

La nota espanyola recorda l'arribada a l'aeròdrom de Sevilla de 12 avions de caça alemanys de l'últim model «Gerhart Fieseler». Gerhart Fieseler en persona organitzà l'expedició i fou vist al migdia del 27 d'agost a l'hail de l'hotel d'Anglaterra a Sevilla.

LA INTERVENCIÓ ITALIANA

Fem el resum de la nota adreçada pel ministre d'Assers Estrangers espanyol el dia 15 de setembre a l'encarregat dels afers del govern d'Itàlia. La nota espanyola fa referència a l'aterratge forçat a la zona d'Algèria de 6 hidroavions del tipus «Savoia - Marchetti», completament armats. Les forces lleials han tingut proves de les activitats d'avions italians al servei dels rebels de les marques «Savoia», «Caproni» i altres tipus. La nota fa també referència al desembarcament a Vigo de 24 avions italians transportats a aquest port rebel per un vaixell mercant italià. El dia 30 d'agost un avió italià «Fiat C. R. - 32», pilotat pel capità italià Monico, fou abatut al front de Talavera. Els documents espanyols contenen una

fotografia de la placa de matrícula així com també una de les ordres del general Kindelan, cap de l'aviació rebel.

La nota espanyola assenyala a més els detalls publicats pel corresponent del «Daily Mail» senyor Carratt, sobre el bombardeig del vaixell hospital «Marqués de Comillas», per part d'avions italians. Per últim assenyala que el dia 13 de setembre entre Talavera i Santa Olalla, fou abatut un altre avió italià «Fiat C. R. - 32» i que el seu pilot, el sergent Vicenti Aatriarca, signà la declaració següent: «He fet la guerra durant divuit mesos a Abissínia. Quan vaig acabar el meu servei, pensava anar a Amèrica, però algunes personatats em proposaren que vingüés a treballar a Espanya. Em varen presentar a la fàbrica Fiat. Sortírem de Gènova el dia 14 d'agost cap a Melilla i en un vaixell el nom del qual no era espanyol i que a la sortida del port va hissar la bandera republicana. Els aparells desmuntats s'varen desembarcar a Melilla i enviats per al seu muntatge a l'aeròdrom de Nador, d'on partírem en direcció al de Tetuan per arribar a Sevilla. Tots els membres de l'esquadra eren italians i érem comandats pel capità Simonetti. El grup de caça estava a les ordres del comandant Preti que fou mort al front de Talavera. En sortir de Gènova vaig veure un vaixell carregat de benzina per als rebels.»

LA INTERVENCIÓ PORTUGUESA

La tercera nota adreçada a l'encarregat dels afers portuguesos, enumera les queixes que segueixen: recorda el descarregament del vaixell alemany «Kamerun» al moll de Santa Felonia, al centre mateix de Lisboa. Entre l'armament transportat pel vaixell «Kamerun» hi figuraven tancs, avions, bombes i granades de mà.

El dia abans de l'entrada dels rebels a Badajoz, tres avions dels sublevats aterraren sobre la propietat del comerciant portuguès Elvas Duarte Brasso, situada a mil metres al Sud de l'estació portuguesa de Caia. Per altra part el govern portuguès ha permès la tramesa als generals rebels dels refugiats polítics espanyols, els quals fugint de la monstruosa matança de Badajoz i dels assassinats en massa a Extremadura i Galícia, creien haver salvat llurs vides passant la frontera portuguesa.

El text d'aquests documents ha estat tramès a les potències que signaren la declaració de no intervenció, acompanyat d'una lletra en la qual el Govern espanyol diu:

«Les coses han arribat a tal punt que el Govern constitucional d'Espanya demana al vostre govern si s'ha donat compte que l'embarcament sobre l'exportació d'armes a un govern legítim i la tolerància d'una intervenció directa per part d'Itàlia i d'Alemanya a favor dels facciosos, estan creant un precedent d'extrema gravetat dins l'ordre internacional... El Govern espanyol convençut que el vostre govern no voldrà admetre una violació com mai no s'havia vist del dret i de les pràctiques internacionals, que serviria de base a una política que introduiria a Europa la llei de violació sense fre i posaria en greu perill la pau mundial, donant un cop mortal al principi de la seguretat col·lectiva, demana l'abstenció de l'embarcament instituint sobre l'exportació d'armes destinades al Govern espanyol i la prohibició rigorosa de proveir de material de guerra als rebels.»

La memòria espanyola és acompanyada d'alguns documents fotogràfics: fotografia del trimotor alemany «Junker 52» fet presoner pel Govern espanyol el 9 d'agost, placa de matrícula del capità aviador italià Ernest Monico, ordre del general rebel Kindelan, cap de l'aviació rebel, trobat sobre el cadàver del pilot italià Monico, textos originals enviats pel corresponent «Daily Mail», declaració del sergent italià Aatriarca, etc.

No cal pas fer comentaris. El document parla per si sol.

CONCLUSIONS

Fa alguns dies, a Luna - Park, responia als que li demanaren de considerar el problema de la neutralitat, el nostre amic Lleó Blum sol·licitant proves convincentes de la violació del pacte de no intervenció.

Des d'aquesta nit, el dossier espanyol és il·lustrat a la meditació pública de tots els amics de la pau.

Les proves convincentes aquí les tenim! No hi ha acord de no intervenció. Hi ha una intervenció directa del feixisme internacional en els afers d'Espanya. Amics del Govern, obreu en conseqüència.

El que diuen ELS DIARIS AVUI

LA PUBLICITAT

“L'Espanya republicana existeix com abans del dia 19 de juliol”

LA PUBLICITAT comenta la reunió del Parlament de la República. «Si la legalitat i la llei — diu — encara representen alguna cosa a la consciència internacional, la reunió del Parlament de la República ha d'haver produït una impressió a tot arreu, i aquesta impressió ha d'haver estat una profunda en considerar que el Parlament s'ha reunit en el seu domicili natural, a la capital de la República, com al país es trobés en plena normalitat. Per als qui donant fe a les falsedats que els facciosos propaguen i les emissores estrangeres escampen, creien que Madrid és un camp desert, teatre de devastacions i de misèria, la no-

tícia d'una sessió de Cortes celebrada amb el ritual corresponent, amb tota seguretat els ha d'haver produït un efecte moral difícil de desvirtuar. L'Espanya republicana existeix com abans del 19 de juliol; la reacció militarista, al cap de dos mesos i mig de guerra i d'atrocitats, malgrat la col·laboració estrangera, malgrat els cablenys i els mercenaris, no ha pogut evitar que el Govern legítim es presentés davant el Parlament en el moment constitucional precís. Com és possible evitar que els espectadors imparcials d'enllà de les fronteres es preguntin quin són i què representen aquests militars sublevats?»

La Batalla

“La defensa de Madrid és un deure inexcusable de tot el proletariat”

LA BATALLA reclama també una singular atenció per Madrid. «Hay muchas maneras — afegeix — de ayudar a Madrid. Una de ellas es procurar su mejor abastecimiento para que nada les falte a los madrileños. Pero, desde el punto de vista militar, hay otra de la máxima eficacia. Sobre Madrid el enemigo ha concentrado lo mejor de sus tropas dejando desguarnecidos otros puntos importantes para ellos y teniendo que batirse sólo a la defensiva en la mayoría de los fre-

tes del resto de España. Es necesario aprovechar esta ocasión, para presionar con toda energía en los otros frentes; es decir, hay que emprender la ofensiva con toda actividad y decisión. No hay que dejarlo al enemigo respirar alguno, o incluso es preciso obligarlo a descongestionar de fuerzas los frentes que actualmente tiene en Madrid. Desde un punto de vista estratégico, nosotros entendemos que ésta es la ayuda más importante que puede prestarse a Madrid.»

treball

“Ajudem Madrid! Defensem Madrid!”

TREBALL remarca que defensar Madrid és defensar la Revolució.

La campanya de Talavera — diu — l'únic de palmar fortíssima, demostra

L'Església concedia talls per 30.000 pessetes

El demanaren a primers de 1927 i, efectivament, a primers del 1928 el tili venia al món...

Heus ací un document exemplar. Ha estat trobat en un convent de Sabadell i ens ha arribat a les mans gràcies a un bon amic. Llegiu-lo:

«Els consorts D. Francesc de Paula Baygual Bas i D.ª Maria Llobet Margenat, per indicació del seu director espiritual, R. P. Joan B. Torrents, O. M. F., a principis de l'any 1927, demanaren a la Santíssima Trinitat, posant per intercessors el Puríssim Cor de Maria, el V. P. Claret i Santa Teresina de l'Infant Jesús, que els concedís un fill, promitent, en cas d'aconseguir-ho, que quan el fill tindrà dos anys, entregarien la quantitat de trenta mil pessetes per a costejar amb els seus rebuts, tres boques, o sia, la carrera a tres missions. Fills de l'Immaculat Cor de Maria, a honra de les tres persones de l'Àngusta Trinitat, els quals donin molta glòria a Déu, salvin moltes ànimes i preguin per llurs benefactors.»

Amb aquesta petició i aquesta prometença la renovaren el dia 12 de juny del mateix any 1927, festa de la Santíssima Trinitat. Als nou mesos, o sia el 28 de març del següent any 1928, eren acomplerts llurs desigs amb el naixement d'un xanó nen, al qual foren imposats els noms de Josep, Miquel i Pius. Havent fet la dos anys aquest infant, el dia 28 de març propassat, els seus bons pares compleixen de bon grat la prometença feta i lliuren els consorts personalment a la presència del seu pare, D. Josep Llobet Sanjuan i de l'expressat R. P. Joan B. Torrents, O. M. F., les trenta mil pessetes per als fins indicats.

El M. R. P. Antoni Soteres, Superior Provincial dels Missioners Fills de l'Immaculat Cor de Maria, de la Província de Catalunya, accepta, agrat, dita quantitat, comproment-se a perpetuar-la a emprar-la a costejar la carrera a tres missions de la dita Província de Catalunya.

I, per tal que consti als seus successors en el càrrec, firma la present, per duplicat i a un sol efecte, de son puny i lletra, a la ciutat de Sabadell, el dia 20 de l'abril de l'any de la Redempció del 1930, Festa de la Pasqua de Resurrecció.

Consta un segell que diu: «Congregación de los Misioneros Hijos del Inmaculado Corazón de Maria. — Sabadell.»

Signa: Antoni Soteres.

I no fem comentaris, perquè el document se'la fa sol...

Ha mort Beorlegui, el lloctinent de Mola

Notícies que han arribat de Pamplona confirmen la mort del coronel faccós Alfons Beorlegui, a conseqüència d'unes ferides rebudes al front d'Irún. Beorlegui era lloctinent de Mola. S'havien fet indults a Mica durant la campanya del Marroc. Era en aquella època que Mola empenyia els Regulares vers la boca d'un canó servit per moros, i que Beorlegui tractava les dones a cops de tralla. Era un home de refinada crueltat. Per això, naturalment, Mola l'havia escollit.

Un cop d'audàcia d'uns milicians de la columna “Lluís Companys”

S'apoderen del poble d'Anadon, centre d'avituallament feixista

Tarragona, 2. — Uns trenta milicians de la columna “Lluís Companys”, entre els quals figuren alguns joves tarragonins, han ocupat aquest matí el poble d'Anadon (sector Terol-Beilchite), que estava en poder dels feixistes i era centre d'a-

vitualment dels facciosos, que en nombre de dos mil es troben a Calamocha.

Els ocupants del poble fugiren davant els nostres milicians i aquests foren rebuts pels veïns del poble amb gran entusiasme. Els nostres braus lluitadors s'apo-

deraren de trenta-cinc porcs, una vintena de pernils, quatre arrossos de safrà, més de cent caps d'aviram i altres queviures.

També recuperaren la bandera republicana de l'Ajuntament, que l'alcalde feixista d'Anadon havia sotret i amagat en el seu domicili.

UN PLET BEN FALLAT

Sota aquest títol, l'il·lustre jurisconsult senyor Angel Ossorio Gallardo publica a «Ahor» el següent substancial i interessant article:

«Toda en la Sociedad de Naciones tiene un tinte mesurado, discreto, ameno, tibio. Los salones, a media luz; las conversaciones, a media voz. Se camina a tientas, con gafas negras y sobre un pavimento escurridizo.»

Sin embargo, en este ambiente hemos vivido un drama de los más emocionantes que he contemplado en mi vida; el de admitir o rechazar la Delegación etíope. La alternativa envolvía un torrente de pasiones, de problemas y de conflictos.

Abisinia ¿es un pueblo con soberanía, o una mera colonia italiana? Hasta ayer pertenecía a la Sociedad de Naciones como una de tantas. El haber perdido una parte de su territorio por el ímpetu de las armas invasoras ¿la priva de aquella condición? ¿En qué se apoya su personalidad: en la legitimidad de sus títulos, o en el alcance de sus cañones?

Parece que esta vacilación no habría de presentarse en Ginebra. Podría proponérsela un banquero a quien pidiese Abisinia en préstamo y que dudase sobre las características y la solvencia del deudor. ¡Pero la Sociedad de Naciones! Si ella no está para amparar el derecho contra la fuerza y a los pueblos débiles frente al peso de los poderosos, ¿para qué existe? Lo grave para la Sociedad de Naciones no es ser impotente, sino ser indecorosa.

Pues bien, los dos primeros días de Asamblea han sido de afanosa inquietud. Unos países, porque se mueven en la órbita de Italia; otros, por devoción al régimen fascista, y otros, por ingenua convicción de que es mucho más importante evitar la guerra europea que respetar la razón de los abisinios; lo cierto es que en los comienzos del conclave adoptaron tales actitudes, que parecía segura la eliminación de los representantes etíopes.

Sin embargo, no se encontró a nadie que tuviera el lamentable valor de atacar la cuestión a fondo y proclamar con bárbara claridad que Abisinia ya no existe como nación.

Fracasada la solución radical, hubo de pensarse en una solución legal: consultar al Tribunal de La Haya si los poderes de los delegados etíopes eran válidos o no. Lo cual era trasladar a La Haya la cuestión íntegra, porque como la validez de los poderes dependía de que el Negus fuese soberano o no lo fuese, resultaba que la solemne Asamblea ginebrina,

donde actúan los políticos más eminentes del mundo, no sabía resolver una cuestión de Derecho político. La fórmula, como todas las habilidades, bordeaba el ridículo.

Y todavía entrañaba otro peligro. Mientras el Tribunal de La Haya daba su informe (dos o tres meses), ¿qué se hacía con los etíopes? ¿Se los dejaba en la Asamblea? En tal caso, la consulta era inútil. ¿Se los expulsaba, desde luego? Entonces, la consulta sólo era pretexto para un atropello.

Desechada la consulta a La Haya, hubo quien pensó en recurrir al socorrido sistema de los requisitos formales: que si el Negus había firmado los poderes fuera de su país, que si faltaba un punto, que si sobrada una coma... Todo ello entraba en el orden de lo degradante. Hubo que abandonar asimismo la tapadera curulesca.

A todo esto, mientras algunas de las grandes potencias se tambaleaban, los pueblos pequeños mantenían las líneas de la sinceridad y de la justicia. No habría combinación que pasara en el salón de sesiones sin discusión ni sin protestas.

Al fin la Comisión de Actas emitió dictamen, por unanimidad, en el sentido de «considerar los plenos poderes presentados por la Delegación etíope, a pesar de la duda que pesa sobre su regularidad, como suficientes para permitir a esta Delegación tomar parte en la Asamblea».

Votaron a favor de este dictamen treinta y nueve potencias. En contra, Albania, Austria, Ecuador y Hungría. Se abstuvieron Bulgaria, Panamá, Portugal, Suiza, Siam y Venezuela. Así terminó la comedia dramática. Ahora algo decir que hemos cometido un gran error, porque Italia se enfadará mucho y ello agravará la guerra mundial. «Tengo gracia! Por lo visto, hay quien cree que si la Sociedad de Naciones hubiese dado un puntapié a Etiopia y, conjuntamente, al Derecho y a la razón, los pueblos fascistas se pondrían como unas mieles, y todos los peligros desaparecerían, porque ya no habría antagonismo francoalemán, ni choque del nazismo con los soviets, ni problema del Mediterráneo, ni cuestión austriaca, ni militarismo japonés, ni sublevación española, ni Palestina, ni Marruecos, ni nada; es decir, que el mundo sería una Arcadia. Y todas estas bienaventuranzas las hemos perdido sólo por dar la razón a quien la tiene!

Hay que oír cada cosa...

EL FORAT DEL TELÓ

«El despertar de una raça». Seguirament la setmana entrant, s'estrenarà aquesta obra d'autors novells.

«Las bodas del pueblo». És el títol d'un poemeta dramàtic que aviat veurà en un teatre popular, original del novell autor Ricard Calvo Abad.

El mestre Segura. — Està instrumentant la partitura d'una opereta d'autors novells. Antoni Segura és l'autor d'«El diable verd».

«Judith». L'obra original de l'estudiant Maria Lluïsa Alguarfo fou el primer premi del I Concurs de Teatre Universitari.

L'activitat de Novas. — De diumenge a diumenge, l'«Enric Borrás», donant un exemple d'activitat i d'amor al teatre, farà 14 comèdies! Quatre vegades a la creu de la

masia, dues vegades «El cor del poble», dues vegades «Mar i cel», dues vegades «Maria Rosa», dues vegades «Terra baixa» i dues vegades «El ferret» de l'alt.

Els devots del «re català». — Han d'apreciar en autò que val el gest de l'«Enric Borrás» i matricular-se, aquesta setmana, en el curs d'esena catalana que a la càtedra del Poliorama ofereix el mestre.

I van 20 representacions de «La brigada blava». Si el públic segueix en augment, tindrem al Romea una obra centenària.

«La filla de ningú». — Per a l'obra de Joaquim Montero pinten un nou decorat.

Concurs. — El primer concurs de bocets per al decorat d'obres és el que ahir es va obrir per a l'estrena de «Defensors de la terra».

PER A LES MILÍCIAS

La Delegació del Districte VII del Partit Nacionalista Republicà d'Espanya (Calixto Ceballos, 7, Hostafranca), ens comunica que demà, diumenge, a les quatre de la tarda, tindrà lloc un festival a honor de les Milícies, sota el programa següent:

Primer: Simfonia a piano pel senyor Josep Avilés.
Segon: Representació de la comèdia valenciana, «El cas de casa Ricca», amb un esculit conjunt.
Tercer: Fi de festa per distingits artistes musicals.

¿On voleu anar, avui?

Cartel·lera Cartel·lera del teatre del cinema

ESPECTACLES PER A AVUI
(A tots els teatres començarà la funció a les 8:30 de la tarda, i a les 10 en punt de la nit)

APOLLO — «El gran capità»
Primera actuació: Enriqueta Fortea. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

BARCELONA — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

CIRCE — «El gran capità»
Primera actuació: Enriqueta Fortea. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

COMEDIE — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

ESPAÑA — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

NOVETATIS — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

NOU — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

POLIORAMA — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

PHILIP — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

RUMBA — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

TIVOLI — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

VICTORIA — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

GRAN PRINCE — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

NOIES — «Compagnia de vodevil»
Directora: Dolora. Tarda i nit: «El diable verd» Butaque, 150 pessetes

La Natalxa s'ha fet valenciana...

«Nuestra Natacha», la comèdia d'Alexandre Casanova, continua la seva carrera triomfal. Molts hi veuen l'obra del moment.

«La prova és que ara ha estat traduïda al valencià. Abans d'ahir, a la nit, l'estrenaren al Nostre Teatre, de València, amb un èxit rotund. El títol de la traducció és «Nuestra Natacha».

«L'ocell de foc»
Consell de Cent, 224

Demà, dia 4 d'octubre:

Festivals a profit de les Milícies

5 tarda. Gran ball a càrrec del NAPOLEONS JAZZ.

11 nit: Extraordinari ball continu. Orquestres:

ELS CENTAURES
NAPOLEONS JAZZ

Per les milícies antifeixistes, ACUDIU-HI!

Harry Baur, ferit en un accident

Dien de París que el conegut actor Harry Baur ha resultat ferit en un accident d'automòbil.

Les seves ferides no són greus, per la qual cosa ha estat traslladat al seu domicili, on ha estat degudament auxiliat.

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

«El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

LA CIUTAT MARXA

ASSEMBLEA
El P. O. U. R. del Districte V. A. convoca tots els seus militants i simpatitzants a una assemblea que tindrà lloc el proper diumenge, dia 5, a les set del vespre, al local del carrer Mendizábal, 19, primer, segona.

REUNIO DELS APARELLADORS
La Secció d'Aparelladors d'Obres del Sindicat Unificat del Ram de la Construcció, convoca tots els seus afiliats a una reunió per al proper diumenge, a les sis de la tarda.

CURSETS AL «POLYTECHNICUM»
A la Secretaria de l'Ateneu Politécnico, de l'«Enric Borrás», 27, pral., continua oberta la inscripció per als cursos de català, francès, anglès i laquigrafia, que començaran el dia 12 del corrent mes. Immediatament començarà la inscripció per als cursos d'ensenyaments tècnics d'estudis universitaris i estudis polítics, econòmics i socials.

INSIGNIES DEL P. S. U. I. U. G. T.
Insignies i distintius de la U. G. T. i del P. S. U. I. U. G. T. de totes les formes i models, a la Comissió de Propaganda al Front, Secretaria 114, primer pis, de l'ex-Hotel Colom.

DONEU LA VOSTRA SANGI
Camarades, homes, dones: veniu a l'hospital de Montjuïc, al carrer de Lleida, cada dia, a les set del vespre, a contribuir a la lluita de la guerra civil, per a salvar la joventut antifeixista.

TALLA — «Una dama sin igual», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

TRUQUAN — «La cancion del dolor», «El valiente defensor», «El valiente defensor», «El valiente defensor»

ANEU A RECOLLIR EL CARNET!
El Sindicat d'Obrers Fotògrafs i Similars de Barcelona (U. G. T.), instal·lat al carrer Primer de Maig, 7, Secretaria 28, comunica a tots els socis que encara no hagin canviat el carnet l'obligació que tenen de fer-ho.

ADVERTIMENT A TOTS ELS PROFESSORS D'ACADEMIES
La Secció Mercantil i Especial de la F. E. T. E. (U. G. T.), advertix el deure que tenen els seus afiliats d'assistir a la magna manifestació que tindrà lloc el propiament dit dia 6, per tal de commemorar la gesta heroica dels que a la mateixa

CLASSES A L'A. E. P.
Demà passat, diumenge, dia 5 d'octubre, començaran les classes generals de l'Ateneu Enciclopèdic Popular (Carme, 30 i 32), en les quals s'ofereixen cursos de: Aritmètica, Càlcul Mercantil, Comptabilitat, Gramàtica Castellana, Català, Francès, Anglès, Alemany, Esperanto, Solfeig, Piano, Harmonia, etc.

Augmenta la resistència del poble italià contra la tirania feixista

Serà modificada l'estructura administrativa del país

Roma, 2. — De font ben informada es sap que s'està estudiant un moviment de reorganització del personal del règim feixista que afectarà, entre moltes personalitats, Giuseppe Bottai i Archile Starece.

La reorganització tindrà com a principal característica la fusió completa dels antics quadres de comandament provincials i governamentals amb els quadres de comandament del Partit Feixista, la qual cosa significa una total reforma de l'administració interior del país. El secretari general del Partit Feixista serà, a la vegada, ministre de l'Interior. Els secretaris generals que representen el partit a cada província, seran suprimits i els governadors civils de cada província es faran càrrec de les secretaries provincials. També es convertirà el regne d'Itàlia en Imperi, i el president del Consell prendrà la denominació de Gran Canceller.

Aquests canvis, que representen a grans trets el programa de reorganització que s'està elaborant, seran anunciats al poble abans o després de la desfilla que tindrà lloc a Roma el dia 28 del corrent, a la qual assistiran tots els generals que prengueren part en la campanya d'Etiòpia.

Malgrat que oficialment es dirà que aquesta reorganització es farà en commemoració de la marxa sobre Roma, que es celebra el 28 del corrent mes, allò cert és que, segons els informadors que estan en contacte amb personalitats ben informades, aquesta reorganització i refundició dels antics comandaments del país ha estat imposada per la necessitat de vigoritzar el règim, a fi de fer front a les grans dificultats d'ordre intern que han sorgit durant els últims temps, caracteritzats per la resistència passiva de la població civil contra els dirigents del règim.

«Oficialment», els EE. UU. prohibeixen les guerres entre els països americans

Washington, 3. — S'ha sabut amb caràcter exclusiu que els EE. UU. han circulat secretament a les cancelleries latino-americanes un escrit model del Tractat de neutralitat inter-americana, que serà presentat a la conferència panamericana de Buenos Aires.

En ell es prohibeixen les guerres de caràcter no oficial i defensa la necessitat d'una declaració oficial de guerra amb un ultimàtum abans de trencar-se les hostilitats.

Tambe es prohibeix el préstec o venda d'armes i municions als països bel·ligerents i s'estableix un Comitè Permanent de Consulta que coordini les mesures de neutralitat panamericanes.

ULTIMA HORA
prega a tothom que hagi d'enviar-nos notes, avisos, etc., que ho faci amb l'anticipació necessària. Això ens evitarà l'embellac de deixar sense publicar moltes gasetilles que ara fan tard

mirador discret

La transformació del Liceu

El primer Arxiu musical de la península

Aquest sentit renovador i constructiu que en tots els aspectes de la vida col·lectiva catalana es ve observant, no és menys profund i ampli en aquell aspecte que concierneix al Teatre, i d'una manera especial al que fou Gran Teatre del Teatre Nacional de Catalunya.

En el sentit d'una transformació amb el delegat que el Govern de la Generalitat té en el Gran Teatre, que ens permetrà avui apuntar lleugerament les possibilitats d'ordre artístic i social que el Teatre ofereix de dia.

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

El Teatre, que és el que un delegat o un conservador és un apassionat fervent de la música, de l'esena musical i del vell Teatre, ens porta a la idea d'«El Teatre».

FEINA DE RERAGUARDA

Dues tones i mitjadesamfaina

250 quilos d'oli

250 quilos de mortadella

15.000 ous...

80.000 GALLINES QUE PRODUÏXEN 65.000 OUS CADA DIA

EL MAGATZEM DE "CAL PERE"

La carretera, de cop i volta, s'ha convertit en carrer. Hi ha cases a dreta i esquerra. Plou, ara plou d'una pluja grossa i fa fresca, massa fresca per a parar amb els vidres del cotxe abaixats. Com que circular per la carretera enmig d'un gran xafec no és cosa agradable, sobretot quan hom ha de pujar serpentejant les costes de l'Ordal, decidim parar i esmorzar.

En aquest hostal de Vallirana trobem un vell, un vell que ens parla tot seguit de la guerra. El veïet és menut, arroncat pel pes dels anys, la seva cara, bruna i arrugada, com una pruna de fàrcir, no té altra expressió que la dels ulls, que són grossos i negres. Parla decidit.

—Això s'ha d'acabar aviat, del contrari serà més llarg que la Guerra dels Set Anys. Massa contemplacions, vet aci; ells no en tenen tant amb nosaltres. Als qui fan soroll d'espuèsses no s'els ha de tenir contemplacions de cap mena. Mireu el que fa aquest coronel sanguinari de Toledo. Ah, bony, si jo fos l'encarregat de fer-li justícia! Ja li explicaria un «cuentu»!

El veïet parla i s'exalta. Era molt jove que va començar a conèixer la impletat dels que ara fa seixanta anys varen deixar-lo orfe amb quatre germans més. En una masia de Manresa, els carlins, que lluitaven per Déu, la Pàtria i el Rei, con els d'ara, varen entrar-hi a sang i a foc i no respectaren ni que la mare estava a punt d'infantar. Qui amb més justícia que aquest veïet pot demostrar avui despietat per als assassins del poble?

... Pugem l'Ordal i ens enfiliem amunt sense parar. A cada revolt, un paisatge nou. Ara la perspectiva

REUS

D'aquestes granges agrícoles surten els milers i milers d'ous destinats als homes que lluiten al front... (Niepce)

Ara saluda puny enlaire...

de la plan... baixa del Llobregat, ara les vinyes que comencen a la vora de la carretera i s'enfilen fins als cingles llunyans, un revolt més amunt, les pinedes, unes pinedes de pins alts i escanyolits, i abans d'arribar al cim, unes fagedes ombri-voles i uns pollanxers alts i plens d'ufana.

L'Ordal té per a nosaltres molts records. Les curses motoristes de fa quinze anys, els duels entaulats pels competidors de la Volta Ciclista a Catalunya i aquell conte del pont dels Lludoners, on les diligències eren assaltades pels bandits, en l'època en què aquests ni portaven sabre ni s'estatjaven a les casernes. Vivien al bosc i afrontaven els perills amb valentia.

Deixem el poblet de l'Ordal enrera. La carretera és recta, però plena d'onduacions. La grisor del cel es reflecteix en l'asfalt de la carretera i l'illuny la carretera es confon amb el cel.

Vilafranca, és dia de tràfec, perquè és dia de mercat. Plou, plou sense parar i el cotxe roda per damunt d'un mar de fang. També trefresquen en nosaltres records en passar per Vilafranca. Aquells «remi Penya Rhin» en el circuit Vilafranca. Els Monjos, L'Almúnia, Vilafranca. Quants anys han passats i que de pressa els hem viscut!

Cada vegada plou més. «On és nou i és foc com a quart de set del vespre. La tamborinada bat de ple quan arribem a l'Arc de Barà. El trobem apuntalat i la carretera està sembrada de pedres calguedes de la pilastra de l'esquerra. Però tot quedarà igual, ja l'arrangen. Es tan foc que les rates pinyades entren i surten per l'ull de l'Arc.

En passar per Tarragona ha minvat la pluja. La ciutat presenta animació. Tarragona també viu en peu de guerra. Hospitals de sang, casernes, les les milícies... i al camió el pagès llaura, sembla i cull.

Des del balcó que mira a la Mediterrània contemplam el mar. És un mar verd, d'un verd de maragda. El mar està esbogat. Les ones trenquen lluny i arriben a la platja bruncents i amb la cabellera estesa. A la dreta, el port, i al port un vaixell negre, isolat dels altres vaixells. Un milicià ens diu:

—En aquell vaixell hi ha presoners dels feixistes. Ja no n'hi resten gaires.

De Tarragona a Reus, la carretera baixa. És una carretera recta com un tret, i quan no plou, quan l'ho-

En aquest establiment preparen conserves de samfaina i mortadella... (Foto Niepce)

ritzo està net de boires a la sortida de Tarragona, ja es veu al final de la carretera el campanar de Reus. Avui, però, no el veiem no veiem més que els garrofers, ametllers, a vellans i oliveres dels camps que voregen la carretera.

I per fi, Reus. Reus, que és el motiu del nostre viatge. Reus ens rep amb pluja, una pluja que ja no ens ha de deixar en la resta del dia. Poc trànsit, perquè Reus treballa amb la mateixa intensitat de sempre. En temps normal treballa per la Pau i la riquesa; ara treballa per la guerra, per la llibertat. Reus ha estimat sempre la llibertat, l'ha estimada i l'ha proclamada. Liberal era Prim, el fill il·lustre de Reus, en aquella època en què dir-se liberal volia dir sotmetre's a la persecució. I Reus ha estat, ho fou ja l'any 1868, la primera població d'Espanya on va instituir-se el casament civil i on va procedir-se a la secularització del cementiri.

El cor de Reus és la Plaça de Prim, la més polida de Catalunya. Els coloms hi volen i es paren en el monument al famós general. Prim té un colom parat damunt del cap i un altre damunt la mà esquerra que subjecta la brida del cavall. Prim feia volar amb la mà dreta un sabre; el sabre ja no hi és, li ho han tret. Tampoc no porta esperons. Els ciutadans de Reus han volgut veure incorporat el seu general a les circumstàncies actuals. L'han volgut veure menys general. Ara el general Prim, el de la Plaça de Reus, saluda amb el puny enlaire. Sembla que la figura aquesta del general ha adquirit un gest més aïrat.

En un dels cafès dels porxos de la Plaça trobem un amic. És el que ha de presentar-nos al Comitè de Reus. D'un omnibus que ve d'un poble dels voltants de Reus baixa un home carregat de paquets. El nostre amic el saluda i parlen llarga estona. Es recorda i al llarg de la conversa ens explica coses interessants. A Torre de l'Espanyol, Vinçbra i Ascó, el poble ha instaurat el comunisme; un comunisme de circumstàncies.

—L'altre dia —explica— varen fer una crida dient que tot el poble portés els diners —ja fos en plata o en paper— a la Plaça del poble, ho i fent present que el qui no ho fes seria severament castigat. Tothom va complir l'ordre. El paper va ésser cremat i la plata fosa. Les transaccions comercials es fan ara canviant els gèneres: el qui vol farina, dona pollastres, etc., etc. Però ha arribat un moment en què manquen alguns articles dels de primera necessitat, i els que disposen d'articles dels que n'hi ha abundor, van al poble del costat a vendre'ls i amb l'import de la venda adquireix l'article que al poble fa falta. I aui, la cadena segueix.

Que això no és comunisme? Bé; no és el comunisme d'us, però és una demostració que el poble desitja una transformació general, un nou règim de viure i conviure.

... A l'Institut de Reus hi ha instal·lat el Comitè de Provements. Reus ho sacrifica tot per la guerra.

El doctor Domènec Mas i el seu equip de l'Hospital de sang (Niepce)

Aquest Comitè treballa sense parar amb un entusiasme i encert formidables. A la ciutat es fabriquen moltes coses per a la guerra, però de totes sols volem referir-nos a una tota vegada que per a aquesta treballen infinitat d'obres de diverses branques: ens referim a l'alimentació. Reus treballa perquè els que lluiten al front puguin menjar el millor possible.

—Act —ens diuen— hi ha una fàbrica de menjar per als milicians del front.

Una fàbrica de menjar! I en efecte, moments després, acompanyats dels membres del Comitè de Provements i Alimentació, visitarem una gran fàbrica de conserves, on es prepara una ració individual de menjar. Se'n fan moltes persones formen el cens de la fàbrica. Un detall interessant. El cuiner, que és el que fa de director, és Bordas, el propietari de l'Hotel de Londres. L'home és qui va presentar les mostres de la conserva, i ara ha abandonat el seu negoci i durant les set hores que la fàbrica treballa ell no es mou de la cuina.

La ració que hi ha en el pot de conserva, la formen un ou dur amb samfaina de pebrot i tomàquet i dues rodanxes de mortadella.

—En primer lloc —ens diu Bordas— s'ha cercat una combinació de viandes que no facin set i que reuneixin el major nombre possible de vitamines. Tot és de primera qualitat. L'oli del millor, els tomàquets i pebrots collits del dia abans, els ous també són de Reus. Surten cada dia 15.000 pots de conserva cap al front. Aquests 15.000 pots signifiquen dues tones i mitja de samfaina, 250 quilos d'oli, 250 quilos de mortadella i 15.000 ous.

—I d'on treieu tants ous?

—Ja us ho he dit: de Reus. Es

que ignoreu que Reus és el centre avícola més important d'Espanya?

En el magatzem de la fàbrica, provem la conserva que es fabrica per als del front. És excel·lent, i abundant. Mentre, ens diuen, que a la fàbrica hi ha setanta operaris que produeixen els 15.000 pots diaris, treballant sols set hores. Això vol dir que en un moment donat aquesta producció podria ésser triplicada.

Els companys del Comitè de Provements ens acompanyen a visitar les granges avícoles que proveeixen d'ous per a les conserves.

—Està terminantment prohibit vendre gallines per a l'exportació —ens diuen—. Si faltessin gallines, no hi hauria ous. Sols permetem assortir el poble amb les gallines que ja han estat retrades de pondre.

Visitem tres de les granges instal·lades als afores de la ciutat. Totes muntades segons les normes més modernes, i ens assabentem d'un detall interessant. Reus té un cens de 80.000 gallines que en època normal produeixen uns seixanta-cinc mil ous diaris.

... Anem al Comitè de Sanitat i Assistència Social, on trobem el nostre amic Eladi Bergadà Porta.

—Hem treballat sense descans —ens diu— per tal d'evitar que la ciutat perdés el seu ritme normal. Així ens ha estat possible organitzar a la perfecció menjadors populars, on són assistides 150 persones. També funciona a la perfecció el magatzem de Provements, per a les famílies necessitades, a les quals donem vats perquè recullin els queviures i viatja que els faci falta. Toparem amb la dificultat d'un local que reunís les condicions necessàries, però finalment ho hem resolt. Instal·lant el magatzem allí on era l'església de Sant Pere. Ara el poble en diu el Magatzem de «Cal Pere».

Celebrem l'acudit popular, i el nostre amic continua:

—Ara estem organitzant la Casa dels Vells, on s'allotjaran els vells que estaven reclusos en edificis de congregacions religioses. Els matrimonis vells, que fins ara havien estat reclusos en diferents asils, ara viuran junts els darrers anys de la seva vida. Però encara hi ha una altra obra feta. Hem creat l'Institut d'Infants que és una cosa meravellosa. L'hem instal·lat a la millor finca dels voltants de Reus, situada a un quilòmetre de la ciutat, on hi ha un parc grandios, bosc, piscina camps de joc, gimnàs... Per a realitzar el projecte tal com el teníem pensat, ens hem incautat de dues finques, que eren de Quer i Llopart. I, per fi, el control mèdic. Actualment, controlem el servei mèdic, amb medicines gratuïtes, per a dues-centes famílies, i estem estudiant el retir obrer als 65 anys.

L'explicació de l'anyu ens ha deixat corpesos. És magnífic constatar el que ha fet Reus en poques setmanes.

... L'última visita, l'hem feta a l'Hospital de Sang. L'Hospital de Sang de Reus és el primer del front Sud.

L'Hospital està sota la direcció del doctor Joan Domènec Mas, amb el qual ens uníem una amistat d'anyu. Hom s'hi troba bé al costat dels amics d'anyu, sobretot quan els reuneix circumstancialment un motiu que no és el de la pura amistat.

Actualment —ens diu el doctor Domènec— han passat per l'Hospital, uns cinc-cents ferits, i a que han d'estar sotmesos a tractament quirúrgic, i els altres, els distribuïm a l'Institut Pere Mata o a l'Hospital de Tarragona.

Molts ferits greus?

—Alguns, —però la quasi majoria, lleus.

Sortim de l'Hospital. Encara plou. A la Plaça de Reus, Prim ens acomiada amb el puny enlaire...

Liúls MELENDEZ.

Aclariment al decret de mobilització de classes i individus de tropa del contingent de files dels reemplaçaments 1932 i 1933

El decret que va publicar ahir la «Gaceta» corresponent a la mobilització de classes i individus de tropa del contingent de files dels reemplaçaments dels 1932 i 1933, no tenen aplicació immediata a Catalunya.

Tots els individus de la regió catalana afectats per aquest Decret es consideraran mobilitzats i a disposició dels Comitès de Milícies, però no han de presentar-se a les respectives casernes fins que hom els ho indiqui.

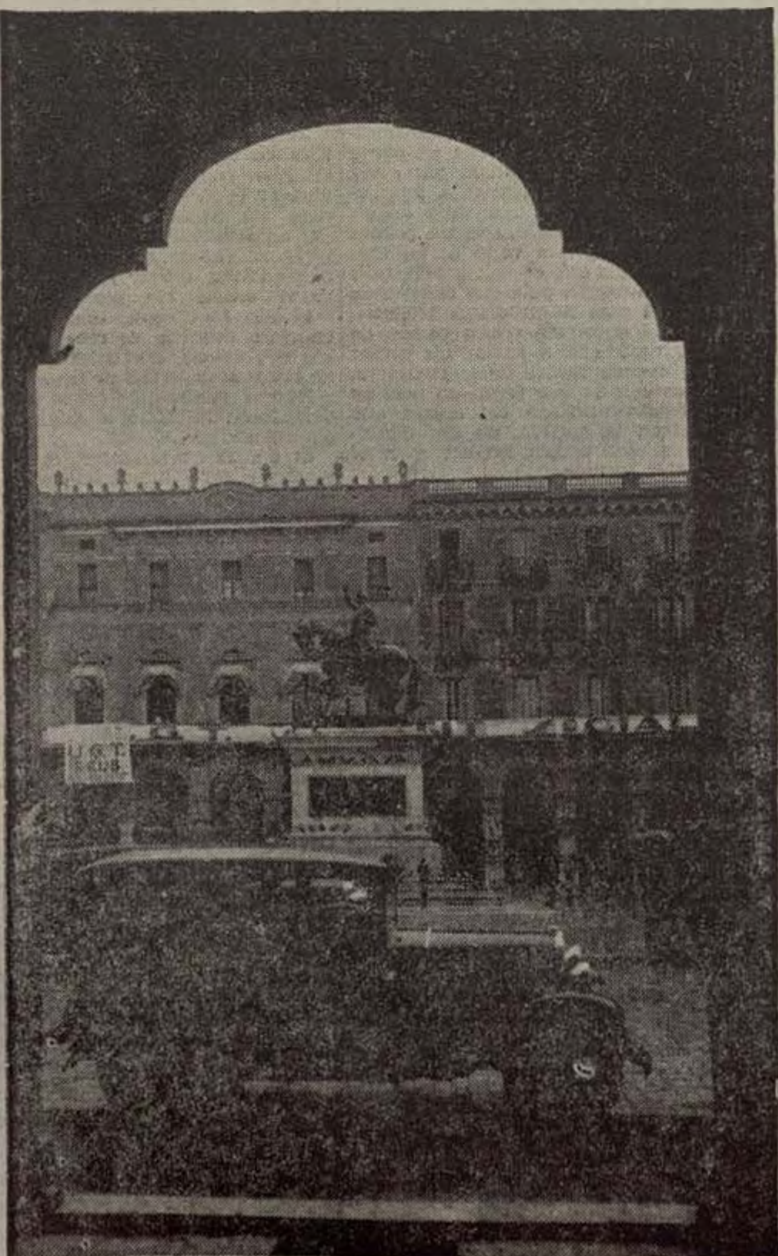
Que tots es considerin mobilitzats, però que ningú no es presenti fins que no rebi l'oportuna ordre, ja qual es donarà per ràdio i serà publicada a tota la Premsa de Catalunya.

El Comitè de Milícies Antifeixistes de Barcelona

L'AVI HA TORNAT DEL FRONT

... i, al seu retorn, mentre munta la guàrdia als afores d'aquest poblet del sector del l'eix, explica als seus néts "coses de la guerra", però sense posar en les seves paraules cap veritat per tal que els infants no s'adonin dels dramàtics moments que vivim (Universal).

Ara saluda amb el puny enlaire... (Niepce)